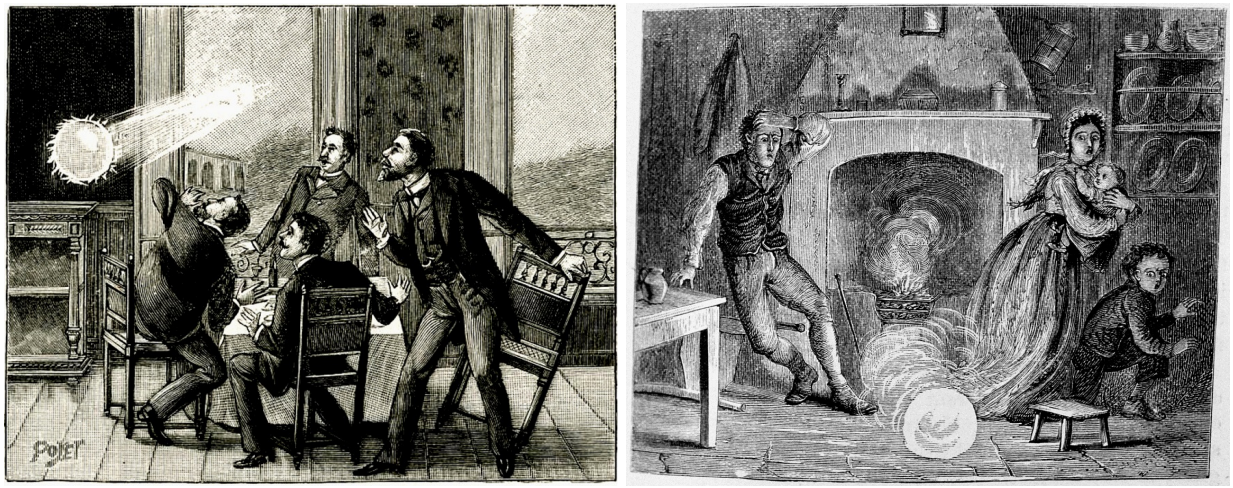
Guľový blesk :)

Svetelná guľa, ktorá letí rýchlosťou 29 km za hodinu. V ideálnom prípade párkrát zmení farbu a zmizne. Obsahuje kremík, železo a vápnik[1].

Predpokladá sa, že keď blesk udrie do zeme, odparí sa z neho obláčik mikroskopických častíc a vláken, ktoré reagujú s kyslíkom, vďaka čomu horia, a teda žiaria.

Guľový blesk tak, ako ho zachytili maliari v minulosti

Niektorí ľudia ho opisovali ako nádherné nebeské divadlo, iní ako vraždiacu ohnivú guľu. Kde je pravda? Napriek tomu, že guľové blesky boli zdokumentované už za čias Aristotela (384÷322 p.n.l.), pre väčšinu vedcov boli skôr fantáziou ako reálnym javom. Niet sa čomu čudovať - fenomén, ktorý sa z ničoho nič zjaví a odrazu je preč, bolo a aj je veľmi ťažké overiť, nieto ešte tak skúmať. A platí to dodnes.

Vzniká zo zeme?

Roku 2012 sa čínskym vedcom podarilo zachytiť guľový blesk na vysokorýchlostné kamery. Na zázname, ktorý má sotva dve sekundy, sa vzduchom vznáša približne 5-metrová svetelná guľa, ktorá letí rýchlosťou 29 km/h. Párkrát zmení farbu a zmizne. Vedci na základe záznamu zistili, že svetelná guľa obsahovala kremík, železo a vápnik - teda zložky vyskytujúce sa bežne v pôde. Predpokladajú, že keď blesk udrie do zeme, odparí sa z nej obláčik mikroskopických častíc a vláken, ktoré reagujú s kyslíkom, vďaka čomu horia, a teda žiaria.

Ako vyzerá?

Niektorí hovoria, že videli svetelný guľovitý tvar od veľkosti hrášku po veľkú nafukovaciu loptu, ktorý sa vznášal vzduchom a zrazu sa stratil. Iní zasa opísali, ako guľa vletela do stromu, ktorý energia rozmetala. No nájdu sa aj takí, ktorí sa s guľovým bleskom stretli priamo vo svojom dome, keď im vletel cez zatvorené okno či stenu rovno do izby. Áno, je to možné. Guľový blesk dokáže vniknúť do domu aj cez stenu!

Je nebezpečný?

Prvým zo zdokumentovaných prípadov smrti guľovým bleskom bolo nešťastie nemeckého fyzika Georga Richmanna, ktorý zahynul v roku 1753 počas pokusu s guľovým bleskom. Všeobecne sa verí, že dokáže človeku spôsobiť škaredé popáleniny a aj smrť. Známy je prípad z roku 2008, keď 59-ročného muža v chate v Česku zabil guľový blesk. Podľa polície vnikol do izby cez elektrický rozvod lustra.

Ako ho prežiť?

Platí to, čo pri obyčajných bleskoch. Ak nedajbože vnikne k vám do domu, nehýbte sa a verte, že tak, ako prišiel, aj vyletí von.

Aj bez búrky?

Guľový blesk je fenomén atmosférickej elektrickej aktivity, ktorý vzniká najčastejšie pri búrke, ale bol pozorovaný už aj bez toho, aby na zem spadla čo i len kvapka vody!

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

Guľový blesk tak, ako ho zachytili súčasníci

Guľový blesk inak:

Vzácnym javom vyskytujúcim sa pri búrkach je guľový blesk. Máva tvar gule priemeru od niekoľko cm po niekoľko m, prejavuje sa svetielkovaním v rôznych farbách, voľne sa vznáša vo vzduchu alebo klesá nadol. Niekedy mizne výbuchom, inokedy sa ticho rozplynie. Jeho pôvod nie je dosiaľ celkom objasnený.

[1] Teda zložky vyskytujúce sa bežne v pôde.

Blesk

Zdroje

Prevzaté a upravené z:

- **https://www.cas.sk/clanok/577627/koluju-o-nom-chyry-no-videl-ho-malokto-gulovy-blesk-prejde-aj-cez-stenu/,**
- **https://slideplayer.cz/slide/14904852/.**

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania